

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023- - Nr. SR-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 40 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, įgyvendindami Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 51, 52.2, 52.3 papunkčius bei atsižvelgdami į Gamtos tyrimų centro 2023 m. kovo 28 d. raštu Nr. SR-108 „Dėl Gamtos tyrimų centro teisinės formos pakeitimo“ pateiktą prašymą ir Gamtos tyrimų centro Mokslo tarybos 2023 m. kovo 24 d. posėdžio protokolinių sprendimų, pakartotinai teikiame derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl sutikimo pertvarkyti Gamtos tyrimų centrą“ projektą (toliau – Projektas). Projektas patikslintas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. birželio 16 d. išvadą Nr. NV-1481 ir suderintas darbo tvarka.

Projektu siūloma sutikti, kad biudžetinė įstaiga Gamtos tyrimų centras (juridinio asmens kodas – 302470603) būtų pertvarkyta į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą, kuriam pereitų visos pertvarkomos biudžetinės įstaigos teisės ir pareigos.

Pertvarkymo tikslas – efektyviau vykdyti valstybei, visuomenei ir verslui svarbius gamtos mokslų kryptių fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, eksperimentinės plėtros darbus ir inovacijas, taip pat efektyviau vykdyti užsakomuosius tyrimus ir projektus, taip labiau prisidedant prie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų sklaidos visuomenės naudai, diegti mokslinių tyrimų rezultatus praktikoje, stiprinant mokslo ir verslo bendradarbiavimą.

Atsižvelgiant į Strateginio valdymo grupės 2023 m. birželio 22 d. išvadą Nr. NV-1543 teikimas papildytas informacija dėl Gamtos tyrimų centro veiklos ir struktūros.

Gamtos tyrimų centro bendruomenė, nustatydamą savo mokslinių tyrimų prioritetus ir atsižvelgdama į tai, kad pagal Mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnio 5 dalį valstybinis mokslinių tyrimų institutas yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip biudžetinė arba viešoji įstaiga, taip pat į Mokslo ir studijų įstatymo 40 straipsnio 3 dalyje suteiktą teisę valstybiniam mokslinių tyrimų institutui, veikiančiam kaip biudžetinė įstaiga, būti pertvarkomam į viešąją įstaigą, siekia daugiau savarankiškumo priimant sprendimus ir paskirstant išteklius. Gamtos tyrimų centro pertvarkymas į viešąją įstaigą paskatins novatoriškesnius mokslinius tyrimus, efektyvesnį lėšų naudojimą ir lankstesnį reagavimą į visuomenei kylančius klausimus bei aktualijas. Didindamas mokslinių tyrimų kokybę ir efektyvumą, Gamtos tyrimų centras galės susitelkti ties naujomis tyrimų metodikomis, technologijų diegimu ir darbo procesų tobulinimu, siekdamas pagerinti tyrimų kokybę ir jų naudingumą visuomenei.

Gamtos tyrimų centro pertvarkymas į viešąją įstaigą taip pat skatins ir aktyvesnį verslo susidomėjimą bei naudojimąsi Gamtos tyrimų centro galimybėmis ir paslaugomis. Sklandesnis

mokslo ir verslo bendradarbiavimas išplės Gamtos tyrimų centro mokslinių tyrimų vykdymo ir jų rezultatų pritaikymo galimybes bei prisidės prie didesnės pridėtinės vertės kūrimo.

Pateikiame informaciją apie atliekamų užsakymų ūkio subjektams skaičių, jų biudžetą (2018–2022 m.):

- 2018 m. sudarytos 23 sutartys 615,9 tūkst. Eur sumai;
- 2019 m. sudarytos 26 sutartys 490,8 tūkst. Eur sumai;
- 2020 m. sudarytos 26 sutartys 341,0 tūkst. Eur sumai;
- 2021 m. sudarytos 24 sutartys 262,0 tūkst. Eur sumai;
- 2022 m. sudaryta 18 sutarčių 360,2 tūkst. Eur sumai.

Iš viso 2018–2022 m. atliekamų užsakymų ūkio subjektams skaičius – 117 sutarčių, kurių bendra suma – 2 069,9 tūkst. Eur.

Pertvarkius Gamtos tyrimų centrą iš biudžetinės įstaigos į viešąją įstaigą bus užtikrinta mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos kokybė, sudarytos sąlygos operatyviau (laisviau) panaudoti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos rezultatus bendradarbiaujant su ūkio subjektais, socialiniais partneriais, teisės aktų nustatyta tvarka komercializuoti intelektinės veiklos nuosavybę, optimaliai dalyvauti juridinių asmenų veikloje, atsakingiau disponuoti lėšomis ir turtu.

Informuojame, kad Gamtos tyrimų centrui pagal valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams 2018–2022 m. biudžetiniais metais patvirtintoms ilgalaikėms programoms finansuoti buvo skirta ir panaudota asignavimų:

2018 m. – 3 907,0 tūkst. Eur, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (toliau – MTEP) dalis sudaro 35 98,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centro per 2018 m. visų gautų lėšų suma*,	6 678,2
iš jų:	
2.1. valstybės biudžeto asignavimai (be pajamų įmokų lėšų)	3 907,0
2.2. pajamų įmokų lėšos	605,0
2.3. kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas (iš Lietuvos mokslo tarybos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros) gautos lėšos	549,5
2.4. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos,	
iš jų:	479,8
MTEP vykdymui ir doktorantūrai gautos lėšos	441,9

* skirtumą gautų sumų detalizacijoje sudaro tikslinės paskirties gautos lėšos.

2019 m. – 4 233,0 tūkst. Eur, MTEP dalis sudaro 3 890,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centro per 2019 m. visų gautų lėšų suma*,	6 996,6
iš jų:	
2.1. valstybės biudžeto asignavimai (be pajamų įmokų lėšų)	4 233,0
2.2. pajamų įmokų lėšos	691,1
2.3. kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas (iš Lietuvos mokslo tarybos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros) gautos lėšos	239,8
2.4. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos,	
iš jų:	1 383,6
MTEP vykdymui ir doktorantūrai gautos lėšos	524,0

* skirtumą gautų sumų detalizacijoje sudaro tikslinės paskirties gautos lėšos.

2020 m. – 4 448,7 tūkst. Eur, MTEP dalis sudaro 4 090,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centro per 2020 m. visų gautų lėšų suma*, iš jų:	7 903,2
2.1. valstybės biudžeto asignavimai (be pajamų įmokų lėšų)	4 448,7
2.2. pajamų įmokų lėšos	600,0
2.3. kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas (iš Lietuvos mokslo tarybos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros) gautos lėšos	547,6
2.4. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos, iš jų:	1 689,4
MTEP vykdymui ir doktorantūrai gautos lėšos	822,8

* skirtumą gautų sumų detalizacijoje sudaro tikslinės paskirties gautos lėšos.

2021 m. – 4 978,0 tūkst. Eur, MTEP dalis sudaro 4 480,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centro per 2020 m. visų gautų lėšų suma*, iš jų:	8 260,5
1.2.1. valstybės biudžeto asignavimai (be pajamų įmokų lėšų)	4 978,0
1.2.2. pajamų įmokų lėšos	529,1
1.2.3. kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas (iš Lietuvos mokslo tarybos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros) gautos lėšos (visi šaltiniai)	1 463,3
1.2.4. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos, iš jų:	1 215,8
MTEP vykdymui ir doktorantūrai gautos lėšos	940,0

* skirtumą gautų sumų detalizacijoje sudaro tikslinės paskirties gautos lėšos.

2022 m. – 6 695,0 tūkst. Eur, MTEP dalis sudaro 6 025,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centro per 2022 m. visų gautų lėšų suma*, iš jų:	9 753,9
1.2.1. valstybės biudžeto asignavimai (be pajamų įmokų lėšų)	6 695,0
1.2.2. pajamų įmokų lėšos	774,4
1.2.3. kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas (iš Lietuvos mokslo tarybos ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros) gautos lėšos (visi šaltiniai)	1 311,3
1.2.4. Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšos, iš jų:	1 689,4
MTEP vykdymui ir doktorantūrai gautos lėšos	822,8

* skirtumą gautų sumų detalizacijoje sudaro tikslinės paskirties gautos lėšos.

Informuojame, kad 2023 metams Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skirti asignavimai Gamtos tyrimų centrui – 8 469,0 tūkst. Eur ir pagal pajamų įmokų patvirtintą planą – 515,0 tūkst. Eur.

Taip pat pateikiame informaciją apie atliekamų užsakymų (MTEP paslaugos) valstybinėms institucijoms skaičių 2018–2022 m. (kiekvienais metais gautos pajamos pagal

sutartis su valstybės institucijomis pervedamos į biudžetą ir įtraukiamos į apskaitą taip pat kaip ir pagal sutartis su ūkio subjektais):

- 2018 m. – sudaryta 16 sutarčių su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūra, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos geologijos tarnyba, Druskininkų savivaldybės administracija, Augalų genų banku, Lietuvos istorijos institutu, Klaipėdos universitetu, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. 2018 m. bendra gautų lėšų suma – 51,0 tūkst. Eur;
- 2019 m. – sudaryta 18 sutarčių su Aplinkos ministerija, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos energetikos institutu, Klaipėdos universitetu, Druskininkų savivaldybės administracija, Augalų genų banku, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centru, Žuvinto biosferos rezervato direkcija. 2019 m. bendra gautų lėšų suma – 273,0 tūkst. Eur;
- 2020 m. – sudaryta 20 sutarčių su Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Klaipėdos universitetu, Augalų genų banku, Druskininkų savivaldybės administracija, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. 2020 m. bendra gautų lėšų suma – 440,0 tūkst. Eur;
- 2021 m. – sudaryta 17 sutarčių su Aplinkos ministerija, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybine miškų tarnyba, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Klaipėdos universitetu, Lietuvos geologijos tarnyba, Druskininkų savivaldybės administracija, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Vilniaus universitetu. 2021 m. bendra gautų lėšų suma – 609,0 tūkst. Eur;
- 2022 m. – sudaryta 16 sutarčių su Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybinė miškų tarnyba, Druskininkų savivaldybės administracija, Klaipėdos universitetu, Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija. 2022 m. bendra gautų lėšų suma – 654,0 tūkst. Eur.

Gamtos tyrimų centras taip pat dalyvauja Europos Komisijos finansuojamuose projektuose:

- sutartis su *Innovation and Networks Executive Agency (INEA)* „Novel Productivity Enhancement Concept for a Sustainable Utilization of a Geothermal Resource (SURE)“ *Project ID: 654662 – H2020-LCE-2014-2015*. Projekto trukmė: 2016–2019 m.;
- sutartis su Aplinkos apsaugos valdymo agentūra vykdyti 2014–2020 Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas, ir prisitaikymas prie klimato“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonės „Biologinės įvairovės apsauga“ projektą Nr. 05.5.1-APVA-V-018-01-0012 „Invazinių ir svetimžemių rūšių buklės tyrimai Lietuvoje“. Projekto trukmė: 2019–2023 m.;
- sutartis su Europos Komisija Nr. LIFE17ENV/LT/000407-*AlgaeService for Life*, vykdant projektą „Algae – Economy Based Ecological Service of Aquatic Ecosystems“. Projekto trukmė: 2018–2023 m.

Šio rašto priede taip pat pateikiame informaciją apie Gamtos tyrimų centro struktūrą, patvirtintą Gamtos tyrimų centro direktoriaus 2022 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-29 „Dėl Gamtos tyrimų centro struktūros patvirtinimo“.

Po 2020–2022 m. įvykusios pertvarkos dalis valstybinių mokslinių tyrimų institutų (Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Lietuvos energetikos institutas ir kt.) sėkmingai veikia kaip viešosios įstaigos, todėl tikimasi, kad Gamtos tyrimų centro pertvarkymas taip pat suteiktų reikalingą postūmį, siekiant didesnio veiklos efektyvumo.

Projektas buvo derinamas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Teisingumo ministerija informavo, kad, atsižvelgiant į tai, jog nutarimo projektas nėra norminio pobūdžio ir su teisingumo ministro valdymo sritimis nesusijęs, išvada jam teikiama nebus. Kitos ministerijos pastabų ir pasiūlymų projektui nepateikė.

Priėmus Projektą, bus parengtas Vyriausybės nutarimo projektas, kuriuo bus pertvarkoma biudžetinė įstaiga Gamtos tyrimų centras į viešąją įstaigą Valstybinį mokslinių tyrimų institutą Gamtos tyrimų centrą, tvirtinami po pertvarkymo veiksiančios viešosios įstaigos įstatai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 758 „Dėl Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, visas patikėjimo teise valdomas valstybės kilnojamasis ilgalaikis ir trumpalaikis turtas bus investuojamas formuojant dalininko (savininko) kapitalą, o nekilnojamasis turtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės“, bus perduodamas patikėjimo teise pagal valstybės turto patikėjimo sutartį.

Priėmus Projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Su visuomene konsultuojamasi Projektą paskelbus Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. 8 616 20 346) Mokslo skyriaus (vedėjas Tadas Juknevičius, tel. 8 615 35 915) vyriausioji specialistė Jūratė Vlaščenkienė (tel. 8 686 91 783, el. p. Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Gamtos tyrimų centro 2023 m. kovo 28 d. raštas Nr. SR-108 „Dėl Gamtos tyrimų centro teisinės formos pakeitimo“, 2 lapai.
3. Ministerijų raštai, 6 lapai.
4. 2022 m. kovo 23 d. Gamtos tyrimų centro direktoriaus įsakymas „Dėl Gamtos tyrimų centro struktūros patvirtinimo“, 1 lapas.
5. Gamtos tyrimų centro struktūra, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Gintautas Jakštas

Jūratė Vlaščenkienė, tel. 8 686 91 783, el. p. Jurate.Vlascenkiene@smsm.lt